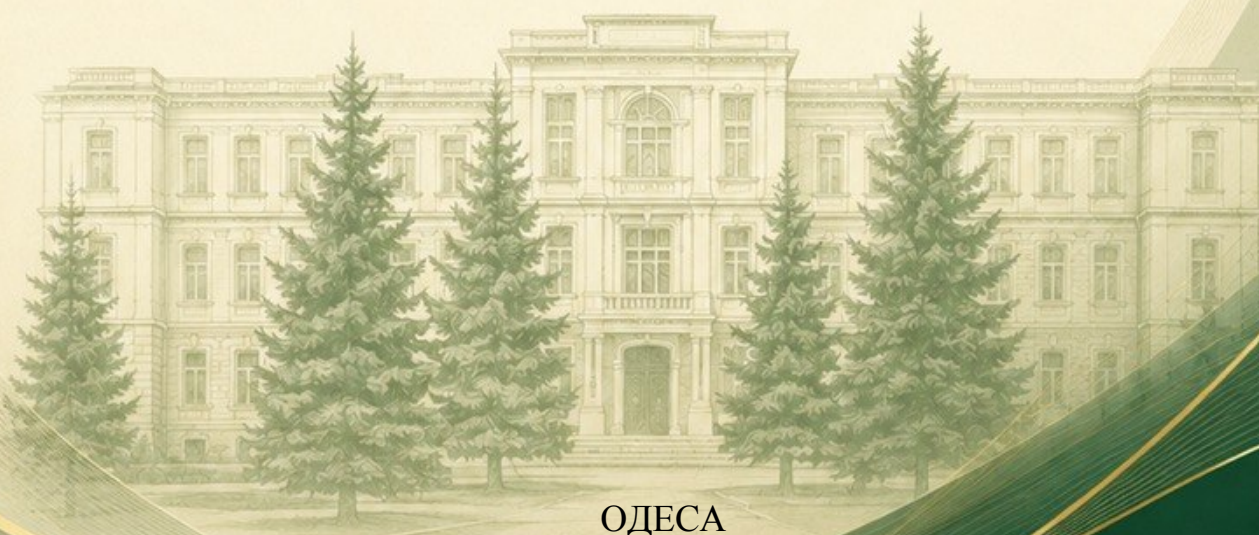

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціальної сфери

«ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ»

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ
У МЕЖАХ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ (СТАЖУВАННЯ)
6 червня 2026 року*

ОДЕСА

DOI: <https://doi.org/10.24195/Zbarska2026>

УДК: 378:159.955:376.37

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Койчева Тетяна Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, в.о. першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи.

Листопад Олексій Анатолійович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського.

Соколова Ганна Борисівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, директор Навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та спеціальної освіти.

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №15 від 25 червня 2026 р.)*

Рецензенти:

Форосян Ольга Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

Литовченко Світлана Віталіївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу освіти дітей з порушеннями сенсорного розвитку, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України.

«Трансформація освітнього процесу в закладах вищої освіти: інноваційні підходи, методи та технології навчання»: збірник матеріалів конференції у межах всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації (стажування). Одеса : Університет Ушинського, 2026. 167 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції, присвячені актуальним питанням трансформації освітнього процесу в закладах вищої освіти, упровадженню інноваційних підходів, методів і технологій навчання, а також сучасним практикам у спеціальній освіті, логопедії та інклюзивному навчанні.

У представлених матеріалах науковці висвітлюють теоретичні й практичні аспекти модернізації освітнього середовища, розглядають ефективні форми організації навчання у ЗВО, аналізують можливості застосування інноваційних педагогічних технологій та окреслюють сучасні підходи до роботи в умовах спеціальної й інклюзивної освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

2. Творчість як універсальна мова: використовуйте арт-техніки як основний інструмент реабілітації. Малюнок, музика чи ліплення дозволяють дитині безпечно «виговорити» свій біль без слів.

3. Колективний ресурс: створіть у межах закладу відкритий «банк ресурсних вправ», де кожен педагог зможе знайти підтримку та перевірені інструменти колег.

Спираючись на викладений вище досвід реалізації кейсів та аналізуючи сучасну динаміку змін в суспільстві, вбачаємо необхідність розширення кордонів нашої діяльності щодо емоційного інтелекту. Наступним кроком має стати системна робота з батьками, як офлайн, так і онлайн, задля формування ритуалів підтримки та збереження емоційного зв'язку всебічно у трикутнику взаємозв'язів «класний керівник – учень – батьки».

Список використаних джерел:

1. Гоулман Д. Емоційний інтелект: пер. з англ. С. Ступницької. Харків, BookChef, 2018. 512 с.
2. Савченко О. На допомогу вчителю в умовах війни: методичний посібник. Київ: УІРО, 2023. 125 с.
3. Романчук О. Психологічна допомога під час війни. Львів: Свічадо, 2022. 204 с.

Додаткові матеріали (опціонально):

- Фото з уроків: «Емоційний вхід» (коло з іграшками), «Герби учнів» (з підписами дозволу батьків).
- QR-код на відео фрагмент дихальної вправи «Квадрат» (виконують учні 8 класу).
- Шаблон «Герб» для друку.

УРУМ Галина Дмитрівна

ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ ТА ЗАСОБИ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ВИКЛАДАННІ МАТЕМАТИЧНОГО АНАЛІЗУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сучасна парадигма вищої математичної освіти вимагає радикального переосмислення класичних методів передачі знань, особливо в контексті таких фундаментальних навчальних дисциплін, як математичний аналіз. Процеси візуалізації та впровадження конструктивного підходу виступають не просто допоміжними інструментами, а основоположними елементами когнітивної діяльності студента, що дозволяють трансформувати абстрактні теоретичні формули у наочні ментальні моделі. Це особливо актуально в умовах активної цифрової трансформації освіти, переходу закладів вищої освіти до

дистанційних та змішаних форм навчання, а також постійного зростання вимог до професійних компетентностей випускників.

Цифрова трансформація освіти є складним і багатовимірним процесом, який передбачає не лише технічне оновлення освітнього середовища, а й зміну педагогічних підходів, методів взаємодії та організації навчальної діяльності. Сучасне інформаційно-освітнє середовище закладу вищої освіти повинно забезпечувати відкритість, гнучкість, мобільність та адаптивність навчання відповідно до індивідуальних потреб здобувачів освіти. Однією з ключових тенденцій сучасної вищої освіти є персоналізація навчання, що реалізується через адаптивні цифрові платформи, які враховують рівень підготовки студентів, темп засвоєння матеріалу та індивідуальні освітні потреби.

Використання інноваційних технологій візуалізації у викладанні математичного аналізу сприяє індивідуалізації навчання. Студенти з різним рівнем математичної підготовки отримують можливість експериментувати з моделями у власному темпі, багаторазово відтворюючи складні моменти трансформації геометричних фігур, поведінки функцій, граничних переходів чи інтегральних сум. Конструктивний підхід також передбачає елементи гейміфікації та проектної роботи, де кінцевим результатом є не просто розв'язана задача, а функціонуюча цифрова або фізична модель. Це підвищує мотивацію та залученість студентів, оскільки академічні знання набувають ознак інструментарію для вирішення реальних творчих та технічних завдань.

Класифікувати сучасні цифрові технології можна за трьома основними напрямками використання: для тренування і повторення; для допомоги в навчанні; для розширення можливостей навчання. Така типологія є методологічно зручною й при доборі засобів навчання математичного аналізу: до першої групи належать інтерактивні тренажери та тестові системи на платформах Khan Academy й Matific; до другої — динамічні математичні середовища GeoGebra та Desmos; до третьої — системи комп'ютерної математики Wolfram Mathematica, Maple, MATLAB та бібліотеки мови Python (matplotlib, plotly, SymPy).

Особливо важливим напрямом трансформації викладання математичного аналізу є використання комп'ютерної візуалізації. У процесі вивчення курсу студенти часто стикаються зі складністю сприйняття абстрактних математичних понять — границь, неперервності, похідних, означеного та невластного інтеграла, функціональних залежностей, рядів. Саме тому застосування програмних засобів візуалізації дозволяє значно підвищити рівень розуміння навчального матеріалу. Інтеграція динамічного математичного середовища GeoGebra у викладання дисциплін математичного циклу — лінійної алгебри, аналітичної геометрії та математичного аналізу — забезпечує статистично значуще підвищення рівня засвоєння матеріалу, суттєве покращення навичок розв'язання задач підвищеної складності та ефективний розвиток просторового мислення студентів. Особливо ефективною є

комп'ютерна візуалізація таких базових об'єктів, як криві та поверхні першого і другого порядку, а також процеси диференціального та інтегрального числення.

Окремої уваги заслуговує методика формування у студентів фундаментальних понять курсу математичного аналізу. Введення поняття границі послідовності у закладах вищої освіти потребує системного поєднання логічно-аналітичного, формально-символьного та наочно-візуального підходів.

Цифрові інструменти візуалізації дозволяють студентам інтуїтивно сприймати такі абстрактні концепти, як ε -окіл точки, нескінченно малі та нескінченно великі величини, процеси збіжності числових послідовностей і рядів. Аналогічний підхід природно поширюється на інші ключові поняття дисципліни— границю функції, неперервність, похідну, означений та невласний інтеграл.

Серед найбільш ефективних інструментів комп'ютерної візуалізації у курсі математичного аналізу варто виокремити GeoGebra — безкоштовне програмне середовище для побудови графіків, геометричних конструкцій та тривимірних моделей, яке дозволяє демонструвати зміни параметрів функцій у реальному часі та формувати у студентів навички дослідницької діяльності. Не менш популярним є Desmos Graphing Calculator, що забезпечує швидке створення графіків та інтерактивне моделювання математичних об'єктів; особливо ефективним є використання повзунків для демонстрації впливу параметрів на вигляд графіків. Системи комп'ютерної математики Wolfram Mathematica, Maple, MATLAB та бібліотеки мови Python (matplotlib, plotly, SymPy) забезпечують можливість виконання складних обчислень, побудови моделей і візуалізації результатів математичних досліджень, що дозволяє органічно поєднувати теоретичне навчання з елементами практичного моделювання та чисельного експерименту.

Інноваційні технології суттєво змінюють і роль викладача у сучасному освітньому процесі. Педагог дедалі більше виступає фасилітатором навчання, консультантом та організатором індивідуальних освітніх траєкторій. Ефективне поєднання традиційних методів навчання з цифровими технологіями сприяє підвищенню якості математичної підготовки студентів. Водночас цифрові технології не повинні повністю замінювати живе педагогічне спілкування, оскільки саме безпосередня взаємодія між викладачем та студентом є важливим чинником формування мотивації та розвитку особистості.

Отже, цифрові платформи та засоби комп'ютерної візуалізації є важливими інструментами трансформації сучасного освітнього процесу у викладанні математичного аналізу в закладах вищої освіти. Їх використання забезпечує доступність навчання, індивідуалізацію освітнього процесу, розвиток математичної грамотності та цифрової компетентності студентів. Водночас ефективність цифрової трансформації освіти значною мірою залежить від педагогічно виваженого використання інноваційних технологій,

професійної підготовки викладача та гармонійного поєднання традиційних і цифрових методів навчання.

Список використаних джерел:

1. Урум Г.Д., Олефір О.І., Болдарєва О.М. Використання міжнародних онлайн-платформ для навчання математики «Актуальні питання у сучасній науці» No3(45) ISSN 2786-6300Print. С.2172-2190. Київ–2026. <https://perspectives.pp.ua/index.php/sn/issue/view/459/562>
2. Семеніхіна О., Друшляк М. Типологія цифрових технологій інклюзивного освітнього простору. Фізико-математична освіта. 2022. Т. 35, № 3. С. 65–70. DOI: <https://doi.org/10.31110/2413-1571-2022-035-3-009>.
3. Бойко А., Гетманюк О., Громяк М. Використання GeoGebra у процесі навчання дисциплін математичного циклу. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. 2025. Вип. 31. С. 16–20. DOI: <https://doi.org/10.32626/2307-4507.2025-31.16-20>.
4. Томашук О., Самусенко П., Лещинський О., Ілічева Л. Методика формування поняття границі послідовності у студентів закладів вищої освіти. Фізико-математична освіта. 2024. Т. 39, № 2.
5. Морзе Н. В. Якою має бути цифрова компетентність вчителів у галузі використання штучного інтелекту? Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. 2024. № 16.

ФРОЛЕНКОВА Надія Олександрівна

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО РОБОТИ В ІНКЛЮЗИВНИХ ГРУПАХ

У сучасних умовах розвитку освіти в Україні особливої актуальності набуває проблема підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до професійної діяльності в інклюзивному середовищі.

У вітчизняній педагогічній науці ґрунтовно опрацьовано широкий спектр проблем, пов'язаних із професійною діяльністю педагогів, що відображено у працях О. Дубасенюк, І. Зязюна, Т. Поніманської, Л. Рибалко, В. Семиченко та інших учених. Особливості фахової підготовки майбутніх вихователів, а також шляхи формування їхньої готовності до професійної діяльності в закладах дошкільної освіти висвітлено у наукових розвідках Л. Артемової, Г. Беленької, А. Богуш, Л. Зданевич, Н. Гавриш, І. Дичківської, К. Крутій, Н. Лисенко та ін. З огляду на те, що інклюзивна освіта постає одним із ключових викликів сучасності, особливої значущості набувають наукові напрацювання В. Бойко, Т. Бондар, В. Бондара, А. Колупаєвої, І. Кузави, Т. Цегельник, З. Удич та інших.

педагогічних спеціальностей: управлінський, освітній та соціально-гуманітарний виміри	
Самойлов Олександр Олександрович, Чудовська Вікторія Анатоліївна Формування інклюзивного менеджменту в сучасному бізнес-середовищі	56
Самойлова Ірина Іванівна, Бобровнік Тетяна Степанівна Вплив цифрових технологій на сучасне просторове планування	58
Собченко Дмитро Анатолійович Формування інклюзивної компетентності майбутнього лікаря в умовах закладу вищої медичної освіти	60
Сотніков Дмитро Анатолійович, Сотнікова Ірина Миколаївна Оцінка адаптивних систем управління інноваційною діяльністю будівельних підприємств	63
Стахов Арсеній Юрійович Цифровізація та трансформація освітнього процесу у підготовці здобувачів вищої освіти за напрямом морського транспорту	65
Сичук Ольга Олександрівна Формування антикризових компетентностей майбутніх менеджерів освіти засобами моделювання управлінських ситуацій	70
Тіщенко Вадим Сергійович Особливості організації самостійної роботи студентів при вивченні загальноінженерних освітніх компонент	73
Торган Світлана Петрівна Емоційний каркас: роль емоційного інтелекту класного керівника у формуванні резильєнтності підлітків під час війни	75
Урум Галина Дмитрівна Цифрові платформи та засоби візуалізації як інструменти трансформації освітнього процесу у викладанні математичного аналізу в закладах вищої освіти	82